

Actualul Economic

ERDELYI KÖZGAZDASÁG

După alegeri, țara așteaptă consolidarea economică!

Am publicat în coloanele acestui ziar mai multe articole, în cari am evidențiat greșelile guvernelor trecute pe tărâmul economie. Cu multă satisfacție și cu bucurie am primit și aplaudat venirea la putere a dlui Iuliu Maniu. Popularitatea acestui mare om de stat, programul modern al partidului său, felul cum în alegerile de ieri țara și-a manifestat simpatia față de dsa dându-i majoritate zdrobitoare de voturi, sunt tot atâtea dovezi, cari ne fac să credem că în d. Maniu și partidul său țara și-a căpătat adevărații săi conducători.

Țăranul dela sate, intelectualul dela oraș, industriașul și comerciantul și-a depus votul său în urna electorală în favorul partidului național-țărănesc în speranța unui viitor mai frumos și a unei îmbunătățiri a stărilor sociale și economice, ce-l așteaptă dela acest guvern.

Dl Maniu și partidul său pornește guvernarea între împrejurări și aspecte foarte favorabile, pe cari i-le oferă greșelile celor zeci ani ale guvernelor trecute, cari s'au succedat în conducerea țării.

Repetăm, greșelile guvernelor trecute au creiat guvernului actual ocazia excelentă de validitate pe toate tărâmurile, ocazie care dacă o va ști să o exploateze în senz cinstit printr'o activitate rodnică și binefăcătoare, va sta la putere atâta timp cât va dori, iar partidul național țărănesc va deveni cel mai trainic și cel mai puternic, păstrându-și locul de conducere pe care astăzi îl deține între partidele politice din țară, acela loc care în vechia Românie l'a deținut mai bine de jumătate secol partidul național liberal.

Departa de noi de-a face politică de partid în coloanele acestui ziar. Privind cu obiectivitatea economistului, constatăm numai că în România de astăzi, mărită prin teritoriile alipite,

nici un partid politic afară de acela național-țărănesc nu prezintă calitățile unui partid democrat modern, doritor de dezvoltare și reforme moderne economice sociale și culturale.

Deoarece pe noi, — ca unicul organ economic românesc de dincoace de Carpați, — ne preocupă numai problemele economice, cari, incontestabil, astăzi, între toate celelalte probleme ale noastre sunt cele mai importante, — ne mărginim la critica acestora.

După plecarea dela putere a dlui Vintila Brătianu, d. Maniu a luat conducerea destinelor țării enunțând un vast program de activitate economică, ale cărui principii moderne dovedesc o concepție sănătoasă a conducătorilor acestui partid. Populația țării a primit cu entuziasm acest program, care a atras și atenția binevoitoare a străinătății asupra țării noastre, lucrul care nu i-a reușit guvernului trecut niciodată. Este și aceasta deja un pas spre drumul care va duce la realizarea speranțelor noastre, adică spre consolidarea țării.

Vorbind de consolidare, o înțelegem în primul rând sub raport economic și financiar, fiindcă țara pe acest tărâm suferă mai mult de zece ani încoace.

Cu regret, și spre rușinea regimurilor trecute, — înregistrăm tristul fapt că,

suntem unica țară în care stările economice în cei zece ani după război nu numai că nu s'au ameliorat, dar s'au înrăutățit foarte mult.

Era și natural. Preocupați de afacerile proprii și a partizanilor,

corifii celor două guverne, — aproape fără excepție, — au neglijat treburile țării, creiând o situa-

ție exasperată economică, sărăcind țara prin prăpădirea bogățiilor, derutând cu desăvârșire toate ramurile de activitate ale vieții noastre economice, discreditându-ne astfel în fața lumii,

și în loc să îndrepte relele vechi, căutau să se căpătuiască fiecare. Câte legi, măsuri n'au fost luate de către guvernele trecute, pornite din dorința mârșavă a unor grupări de interese, doritoare de câștiguri grase în detrimentul țării, a producției agricole, industriale și a comerțului. De câte ori nu s'au sacrificat interesele vitale ale unei întregi ramuri de activitate economică pentru acele ale unei bănci, sau industriei favorizate, la care era interesat câte unul dintre corifeii guvernelor trecute.

Venirea la putere a dlui Maniu între asemenea condiții sociale și economice a fost pentru toată lumea deci o satisfacție.

Și ne întrebăm acum, oare partidul național ce garanții ne dă, că va fi mai bun decât celelalte, ajuns la putere după o așteptare de zece ani? Nu cumva va da în acele greșeli, cași predeseorii lui, sau nu va comite chiar altele și mai grave? Avem toată speranța că, nu.

Guvernul actual este singurul care a ajuns la putere prin marea sa popularitate, fără fraudă și abuzuri, bazându-se pe un program de activitate modern și democrat, pe care realizându-l va aduce mult dorita consolidare în toate ramurile de activitate ale vie-

ții noastre de stat.

Măsurile luate de actualul guvern în scurta durată dela luarea puterii, ba chiar recentul eaz al contremunării leului, ne face să credem că

guvernul dlui Maniu va ști să-și realizeze ceciace și-a inseris în programul de activitate a partidului său.

Felul cum a procedat în cazul din urmă, dovedește nergie și fermă hotărâre cât și putere de muncă satisfăcătoare pentru realizarea acestui program de activitate foarte vast.

Să nu se uite însă un lucru. S'astricat atât de mult în țara aceasta în-deosebi pe terentul economie și financiar, încât — după părerea noastră — d. Maniu va trebui se guverneze cel puțin de două ori atâta timp cât a stat în opoziție. Șiapoi încă ceva. Realizarea celor mai multe puncte ale programului economic a dsale lovește în interesele vitale ale regimului trecut, între cari cele mai multe se opua diametral măsurilor ce vor urma în realizarea programului economic al guvernului actual. Și adversarii sunt prea puternici, cari nu vor ezita să-i facă dificultăți guvernului în toate ocaziile cari li-se vor oferi. Guvernul trebuie deci să-și dea seama de toate aceste greutăți, pe cari le va preintimpina cu ocazia reformelor economice inevitabile, ce dorește să le realizeze

Cea mai urgentă problemă care trebuie rezolvată înainte de începerea realizării programului economie, este reorganizarea și reformarea institutului nostru de emisiune. Acest institut trebuie scos din lupta partidelor politice, ceciace nu se va putea ajunge decât prin scoaterea lui de sub influința unui partid politic, de care astăzi este predominant

Aceasta este numai începutul, dela rezolvarea căruia depinde însă viitorul.

Sperăm că guvernul va găsi modalitățile prin cari va reuși să realizeze această problemă, spre marea mulțumire a întregii țări și a vieții noastre economice.

Tr. Chirilă.

Mutarea farmaciilor și drogheriilor

O dispoziție a ministerului sănătății

Ministerul sănătății face cunoscut că farmaciile și drogheriile au pot fi mutate dintr'un loc într'altul fără o prealabilă autorizare a ministerului.

Contravenienții vor suferi rigorele legii.

Eltörlik az exportárak forgalmi adóját

Bukarestből jelentik: Tegnap délelőtt Constantin Mircea mérnök, az UGIR vezérigazgatója megjelent Popovici pénzügyminiszternél és memorandumot nyújtott át neki, amelyben a gyáripár azt kéri, hogy a forgalmi és luxusadótvörvény alkalmazásának revíziójáig is a kormány törölje el ezt az adót az exportra kerülő áruknál, mert rendkívül megnövekedett a román iparcikkek kivitelét.

Popovici miniszter kijelentette, hogy amennyiben a kérés teljesítéséhez nincs szükség külön törvényre, el fogja törölni az exportárak forgalmi adóját, hogy ezáltal segítségére legyen az exportiparnak.

Fontos kérdéseket tárgyal a kartelbiztosítók bukaresti konferenciája

Az egyezményes biztosítók december 20-án Bukarestben konferenciát tartanak. A konferencián résztvesznek az összes kartellirozott biztosító intézetek vezetői. A tárgysorozatban szerepelnek többek között az egyes intézetek prozozíciói a megkötendő új kartellre vonatkozólag.

Letárgyalás alá kerül a nagyszabeni

Transsylvania Biztosító Társaság kisépési ügye is, valamint az Első Erdélyi Általános Biztosító Rt. jégkartell felmondása.

Egyes intézetek a megkötendő új kartell bizonyos restringáló feltételekhez akarják kötni, mely hivatva volna az intézetek között felmerült nézeteltéréseket eliminálni.

A választások után a gazdasági konszolidációt várja az ország népe

Lapunk hasábjain már többször beszámoltunk a volt kormány gazdaságpolitikai hibáiról. Elégtétellel és örömmel fogadtuk tehát Maniu Gyula kormányrajutását, mint egy olyan embernek jöttét, aki új modern párttal és programmal rendelkezik. Megemlékező fölényrel került ki Maniu pártja a választásokból, amely fölény bizonyítéka annak, hogy Maniu és a nemzeti parasztpárt mellé sorakozott az ország népe és gazdasági tényezői.

A falu lakossága, a városi intellektuelek, az ipar és a kereskedelem vitte szavazatát az urnák elé, hogy győzelemre segítse a nemzeti parasztpártot, amelytől azt várja, hogy a gazdasági és szociális hibákon segítsen és az országot egy jobb jövő felé vezesse.

Ismételjük, a régi kormányzat hibáit és végzetes tévedései nagyszerű atmoszférát teremtettek arra, hogy az új kormány minden tekintetben egy új és becsületos politikát kezdjen el és úgy a politikai, mint a gazdasági életben kiküszöbölje mindazokat a tévedéseket, amelyek a nemzeti liberális párt évtizedes uralma alatt elkövetett.

Távol áll tőlünk, hogy pártpolitikát akarjunk inaugurrálni lapunk hasábjain. El kell azonban ismernünk, mint objektív sajtónak, hogy úgy a régi Regátban, valamint a kapcsolt területeken nincs még egy hasonló politikai párt, mely annyi demokratikus erővel rendelkezne és amelynek programjában olyan modern gazdasági és szociális, ugyancsak kulturális reformok összpontosulnának, mint a nemzeti parasztpártnál.

Mi, akik mondhatni egyetlen gazdasági organuma vagyunk a Kárpátokon inneni területeknek, minket leginkább érdekelnek azok a gazdasági problémák, melyek Erdély területét közelebbről érintik.

Az új kormány programjának törzsét kell képezze a gazdasági konszolidáció, mert épp ez a terület az, ahol az ország több mint tíz év óta legtöbbet szenvedett úgy pénzügyileg, mint gazdaságilag.

Mint a régi kormány szégyenét kell regisztrálnunk azt a szomorú körülményt, hogy tíz évvel a háború után az ország gazdasági helyzete nemcsak hogy nem javult, de igen nagy mértékben rosszabbodott. Ez természetes is. Az eddigi két kormány mely egymást váltotta fel az uralmon mindenkor csak arra törekedett, hogy bizalmi embereit egyes jó jövedelmet jelentő pozíciókba helyezze el. Ugy az ipari, kereskedelmi, valamint a mező gazdasági programjában

nem az egész ország érdekeit tartották szem előtt, hanem csak egy bizonyos csoport zsiros kereseti lehetőségét.

Gyakran egész országrészek eminens érdekeit feláldozták, hogy egyes pénzintézeteket és protezsált iparvállalatot, melyben a kormány — megbízható korifeusai érdekelve voltak — támogassanak

Maniu Gyula kormányrajötte gazdasági és szociális téren mindenkinek elégtétellel szolgált, aki ilyen irányban gondolkodik. Kérdezzük azonban, hogy milyen garanciákkal tud szolgálni a nemzeti parasztpárt arra, hogy

kormányra jutása után, melyet tíz évvártak, nem fog ugyanabba a hibába esni, mint az előző kormány. Akarjuk remélni, hogy nem.

A jelenlegi kormány az egyedüli, amely esalások és visszaélések nélkül tisztán népszerűsége és demokratikus programja alapján került kormányra, amelyet ha megvalósít, egész államháztartásunkat konszolidálni fogja.

Azok az intézkedések, melyet a jelenlegi kormány rövid uralma alatt tett, különösen a lej kontremín megfélézésére, remélni engedni, hogy Maniu realizálni fogja pártjának egész programját.

Az az energikus intézkedés, melyet az ügyben kiadtak, határozottságról és visszarettenhetetlen bátorságról tesz tanúságot.

És itt egy dolgot nem szabad figyelmen kívül hagyni. Éppen a gazdasági és pénzügyi program az, melynek megvalósításához Maniunak legalább annyi ideig, ha nem többet kell kormányon maradnia, — mint amennyit ellenzékben volt. És még valamit. Ép-

pen a nemzeti parasztpárt gazdasági programjának keresztülvitele az a terület, ahol a volt kormányzattal leg hamarabb ütköznek össze érdekeik. Az ellenfél igen erős és nem fogja elnézni, hogy az új kormány érdekeit keresztetesse és ezért minden eszközzel azon lesz, és minden alkalmat fel fog használni arra, hogy megakadályozza azoknak a gazdasági reformoknak keresztülvitelét, amelyeknek realizálása az ország gazdasági konszolidációja érdekében elkerülhetetlenül szükséges.

Véleményünk szerint a

legsürgősebb problémák közé tartozik, — mely nélkül a további gazdasági program keresztülvitelét meg sem kísérelheti a kormány, — az emisszió intézetünk megreformálása.

Ezt az intézményt ki kell emelni a pártpolitikai küzdelmekből, amely nem történhetik meg má-ként, csak úgy, ha kivonják annak a pártnak a befolyása alól, amelynek ereje ma még imponáló.

Ez csak a kezdet lesz, melynek megoldásától az egész jövő függ. Azt hisszük, hogy a jelenlegi kormány, amelynek ereje és lehetőségei vannak erre, helyesen fogja megoldani ezt a problémát is az ország gazdasági közelekedésére. **Tr. Chirilă**

Adunarea fabricanților de spirt

Necesitatea unui nou regim de spirt — Fabricanții de spirt și-au convocat adunarea pe Duminică, 16 Dec. în Camera de Industrie și Comerț în Cluj, pen ru a lua hotărâri cu privire la regimul spirtului

Reprezentanții fabricelor de spirt din Ardeal și Banat, și-au convocat o adunare în Cluj pe ziua de 16 Decembrie a. c. la orele 11 a. m. în sa a festivă a Camerei de Industrie și Comerț.

căutând să-și precizeze atitudinea cu privire la regimul spirtului și să-și evidențieze doleanțele.

În cadrele programului din ordinea de zi fabricanții caută să evidențieze toate inconvenientele create industriei spirtului prin actualul regim imposibil, redactând

un memoriu, în care arată guvernului daurele și inconveniente, ce s'au creat nu numai fabricilor de spirt, ci și fiscalului, prin restricțiunile introduse pe către guvernul anterior

precizând totodată și soluțiile necesare pentru curmarea actualei stări de lucruri insuportabile.

Adunarea promite a fi foarte importantă din punctul de vedere al branșei ocupându-se și cu doleanțele branșelor în legătură cu industria spirtului.

Sonnenfeld Adolf grafikai müintézetí részvénytársaság harmincezer angol font kölcsonn kapott a legkedvezőbb feltételekkel

A több mint 24 millió lejt kitevő angol kölcsonn összeget már ki is utalták és Sonnenfeldék kézhez kapták

Az „Ardealul Economic-Erdélyi Közgazdaság” nagyváradi szerkesztőségétől

Nagyváradon az elmúlt esztendőben jött be a román impérium óta az első angol magántőke. Az angol tőke — amint a tények mutatják — szívesen helyezkedik el a román piacon és úgy szólván egészen könnyű munkája van már azoknak a komoly alapokon fekvő romániai vállalatoknak, amelyek az olesó kamatozású angol kölcsonn kívánja igénybe venni.

Nagyvárad egyik legnagyobb ipari vállalata,

a Sonnenfeld Adolf grafikai mü-

intézet részvénytársaság, amely ezen a téren egész Romániának egyik legnagyobb és legszebben felszerelt üzeme,

nemrégiben szintén tárgyalásokat kezdett egy angol pénzeszoporttal, nagyobb összegű kölcsonn felvétele céljából. A tárgyalásokat Kornis Manó ismert budapesti bankár közvetítette a Sonnenfeld cég, illetve annak vezérigazgatója, Sonnenfeld Gusztáv és a londoni pénzeszoport. Kornis közben Londonban meg is alakított egy 500.000 an-

gol fonttal rendelkező részvénytársaságot, amelynek ő maga lett a vezérigazgatója és amelynek igazgatóságában Anglia legnagyobb finánc és közéleti tekintélyei foglalnak helyet. Ez az új részvénytársaság aztán beható tárgyalás alá vette a Sonnenfeld cég hatalmas üzemet, amelyben több mint 400 munkás dolgozik, megtekintette és azt, mint reális alapokon nyugvó nagy vállalkozást megismerte, a londoni pénzeszoport

a nagyváradi grafikai müintézet részére igen kedvező feltételekkel 30.000 angol font kölcsonn szavatolt meg.

A kölcsonn feltételei valóban igen kedvezőek. Öt esztendő alatt egyáltalában fel sem mondható és ha nem mondják fel, automatice meghosszabbodik. Ha pedig öt év leteltével felmondának, úgy a következő három év alatt, egyenlő, évi 10.000 fontos részletekben fizetendő vissza. De különösen kedvezővé teszi a több, mint 24 millió lejes kölcsonn az a tény, hogy összesen 10 százalékos kamatozás mellett jött létre.

A nagy angol pénzeszoport a Sonnenfeld cég részére azt a nagy összegű kölcsonn már folyósította is, amivel Románia eme kitünő hírnevű iparvállalatának új virágzó korszaka nyitott meg. **ö. b.**

Casa Centrală a Băncilor Populare primește noui sume sub formă de împrumut cu 9% dela Casa Centrală a Asigurarilor Sociale

Potrivit dispoziției dlui ministru Răduceanu, Consiliul de administrație al Casei Centrale a Asigurarilor Sociale a hotărât în ședința dela 10 Decembrie a. c. să acorde Casei Centrale a Băncilor Populare sub formă de împrumut, cu o dobândă de 9 la sută pe an, suma de 18 milioane lei pe lângă cele 20 milioane acordate până în prezent. Suma de 30 milioane va fi folosită la aprovizionarea cu cereale a regiunilor infometate.

Leszállítják a földgáz árát

Az ipar- és kereskedetmügyi minisztérium a földgáz árával kapcsolatosan hivatalos deklarációt tett, amely szerint a minisztérium elhatározta, hogy teljes befolyásával interveniálni fog a Nemzeti Földgáz Társaságnál, valamint a Magyar Földgáz Társaságnál a földgáz árának leszállítása érdekében.

Neveze t társaságok a község és petróleum árának figyelembevételével kötelesek megállapítani a földgáz árát.

Tekintettel arra, hogy a Petrosani Községbánya Rt. a CFR vezérigazgatóságával az 1929. évre megkötött szerződésében az előző évinél alacsonyabb árakat állapított meg a szénre és tekintettel arra, hogy a pakura ára is esett, a minisztérium joggal kívánja meg a földgáz-társaságoktól, hogy leszállítsák a földgáz árát. Figyelembe kell venni azonban azt a körülményt is, hogy maga

az állam 125 millió lej tőkével érdekelt a földgáz-társaságoknál,

viszont magánosok csak 25 millió lej értékű részvényeket jegyeztek le, amelynek ellenértékét még nem fizették ki teljesen és miután az állam majoritásban van úgy az igazgatóságban, mint a közgyűlésen, a földgáz árának leszállítására vonatkozó intencióit csak fokozatosan tudja érvényesíteni.

Sub numirea de „Creditoil“ Creditul Minier S. A. va introduce un nou ulei special pentru automobile

Creditul Minier S. A. pentru dezvoltarea industriei Miniere, care este una dintre cele mai mari societăți petrolifere din țară, va introduce încurând un nou produs al său pe piață sub numirea de „Creditoil“; un ulei pentru automobile, care se va vinde în bidoane de cea 4 kilograme. Prin introducerea acestui ulei, societatea caută să înlocuiască produsele similare străine introduse în țară prin import și cari prin calitatea lor nu întrec nimic noul produs al societății românești. Ba dimpotrivă faptul, că „Creditoil“ este produs indigen din sondele Societății și ra-

finat în rafinările proprii după sistemul cel mai modern, acest ulei special este nu numai calitativ superior celor mai multe produse străine similare, dar este și mult mai eficient, deci folosirea lui mai economică.

„Creditoil Minier“ de altfel a introdus acest ulei special și pe piețele străine occidentale sub numele de „Cremin-oil“, unde prin calitățile lui superioare face cinstite produselor românești, fiind favorizat de cererile interesate.

Introducerea pe piața indigenă a noului ulei „Creditoil“ după ce aflăm va avea loc în scurt timp.

A români vaskartell megghiusult a tárgyalások befejezése előtt

A legélesebb harc indult meg a piacon a tervezett áremelés helyett

Az európai vaskartell közep-európai csoportja, valamint a romániai vasipar között az elmúlt héten tárgyalások folytak Bécsben az eddigi kartellmegállapodás kibővítéséről. Eddig ugyanis egyfelől a romániai, másfelől a lengyel cseh-szlovák, magyar és osztrák vasipar között csak olyan ortimű megegyezés volt, hogy a külföldi vasipar egy meghatározott kvótán felül nem adhat el vasat Romániában, de az árakra vonatkozólag a közep-európai kartell szabad kezelt tartott fenn magának. A bécsi tárgyalások ere ményeképpen ebben tekintetben is megegyezés jött létre a román vasüzemek és a közep-európai vaskartell között. Ezzel a megállapodással

a külföldi konkurencia megszünt a romániai vaspiacon.

A belső konkurencia kiküszöbölésére is lépéseket tett a romániai vaskartell, illetve annak központi eladási irodája, a bukaresti Socomet, amely tulajdonképpen a Resica, valamint a Titán-Nadrág-Kaláni Vasművek eladási irodája. Három héttel ezelőtt a Socomet tárgyalásokat kezdett a kartellen kivülálló kolozsvári Sodronyipar Részvénytársasággal, hogy egyelőre a betonvasra vonatkozólag csatlakozzék a kartellhez. Ez a csatlakozás azért volna nagyfontosságú a többi vasipari üzemnek, mert a Sodronyipar Rt. igen tekintélyes pozíciót tölt be a romániai betonvastermelésben és így nélkülözhetetlen a kartell moropoliztikus hatalomát osztani a piacon.

A tárgyalások kedvező mértékben haladtak

és bár a Sodronyipar eddig egyelőre sem volt hajandó a kezét megkötni a harc elkerülése érdekében tekintélyes áldozatokra is hajandó volt a kartell teljessége érdekében. A kedvező tárgyalások hatása alatt a Socomet bejelentette, hogy január elsejétől 10 százalékkal felemeli a vasakat és már régebbi megrendeléseket is vonatkoztatva szállította le. A tárgyalásokat december 10-ikén kellett volna perfektuálni, mert Busila mérnök, a Resica vezérigazgatója a kölcsön ügyében kormány megbízatással külföldre utazik.

A kartell perfektuálása he-

lyett azonban a tárgyalások váratlanul megszakadtak.

Tudvalevő ugyanis, hogy a Sodronyipar mellett még a hukaesti Frajii Goldberg cég hengerüzem sem volt tagja a kartellnek, és a vállalat, amely csak most kezdte meg termelését és a Filiera cég alatt működő szegkartellnek már tagja, ragaszkodott ahhoz, hogy erre az évre 720 vagonos kvótát kapjon. Ezt a mennyiséget csak a többi vállalat termeléséből lehetett összehozni és a tárgyalások során.

a Sodronyipar Rt. hajlandónak nyilatkozott arra, hogy a maga kvótájából 300 vagonról lemond a Frajii Goldberg javára, sőt a Brailában most berendezés alatt álló hengerüzem részére sem kért külön kvótát.

mert azt az arányosgyéresi üzem integráns részének tartja.

A tárgyalások során, azonban egy furcsa jelenségre lett figyelmes a Sodronyipar. Az történt ugyanis, hogy saját kiképzésű összes hengerészszakmunkásait a Frajii Goldberg cég dupla fizetésre átszerződtette a maga üzeméhez. Amikor ez minden kétséges kizáró módon bebizonyosodott, a Sodronyipar Rt. azonnal megszakította a további tárgyalásokat és a mai napon írásban közölte a Socomet igazgatóságával, hogy a történet után szó sem lehet a kartellhez való csatlakozásáról és

úgy a termelési kvóta, mint az árak szabályozása tekintetében teljesen szabadkezet tart fenn magának,

nem mond le a felajánlott 300 vagonról és a brailai üzem is minden korlátozás nélkül fog termelni. Az országos vaskartell ezzel megghiusult és mint beavatott helyről értesülünk

nagyon kevés kilátás van a tárgyalások újból való felvételére.

Ilyenformán a Soconet által be-

DIANA

sós borszesz, vezérképviselő „GEA“ KRAYER. Főlerakat Balkán Impex, TIMIȘOARA.

jelentett áremelés aligha fog bekövetkezni., sőt ellenkezőleg

számon lehet azzal, hogy a betonvasról az árharc át fog terjedni a rudvasra és a többi vascikkre is

Ötvenmillióra emelik a Sváb Kereskedelmi és Iparbank alaptőkéjét

A Sváb Kereskedelmi és Iparbank rendkívüli közgyűlést tartott, amely elhatározta az intézet részvénytőkéjének

harminc milliő lejről ötvenmillió lejre való felemelését

Schnur Miklós igazgatósági elnök nyitotta meg a közgyűlést, melynek jegyzőkönyvét Dutschák Frigyes dr. intézeti ügyész vezette. Reinholz István vezérigazgató előterjesztelte ezután az igazgatóság jelentését a részvénytőkének tizenötmillióról tizennyolcmillióra, majd harmincmillióra már végrehajtott felemeléséről.

A közgyűlés a kerestülvezetett alaptőkeemelés, valamint az alapszabályok módosítását tudomásul vette. Ezután kiegészítették az igazgatóságot a következő tagokkal: Keller Hans, Frank János, Keller Miklós, Müller Miklós és Rottinger Ferenc. A felügyelőbizottságba új tagok gyanánt kerültek Eipert János, Fernbacher Károly és Franz Antal.

Az igazgatóválasztmányt a következőképpen egészítették ki: Wil-

Tekintettel arra hogy, a Frajii Goldbrg cég benne van a szegkartellben, a Sodronyiparral támogatott konfliktus a legnagyobb mértékben veszélyezteti a Filiera fennmaradását is.

helm Péter, Müller József, Jenner János, Schütz Lajos, Tröster János, Theisz Mátyás, Schmidt János, Schneider Miklós, Weisz Ernő, Stachler János, Hunyár Kristóf, ifj. Bücher Mátyás, Müller Lőrinc, Tarillion József, Barth Ferenc, Jung Domonkos, Buchmann Péter, Schnur Gyula, Kunst Gusztáv, Szal József, Rimmel Mátyás, Wagner Miklós, Willwerth András, Stasz György, Anheuer Ottó, Heber János, Kristian József, Schneider János, Abendschein Miklós, Kolk Ödön, Lauer Péter, Becker bankigazgató, Klepp Miklós, Renardt bankigazgató, Keller Ferenc, Erhardt Péter és Beer János.

A napirend utolsó pontja volt a részvénytőkének ötvenmillió lejre való felemelése, amit a közgyűlés egyhangúlag tudomásul vett. A svábságnak ez a virágzó pénzülete a fejlődés új stádiumába lépett és a felemelt alaptőke révén abba a helyzetbe jut, hogy kellő körültekintéssel és szolid üzleti politikával folytatott működését továbbra is kiépítse.

A nagyváradai Kereskedelmi Kamara megkezdte a vásárok szervezését

Az új vásártörvény rendelkezéseinek megfelelően a nagyváradai Kereskedelmi és Iparkamara pályázatot hirdet az alábbi községekben létesített gabona és állatvásárok mellett működő hivatalos közvetítői állásokra és pedig:

I. Állatvásárok mellé: 1. Oradea (Nagyvárad) törvényhatósági városban 3 (három) állásra. 2. Salonta (Nagyszalonta) városában 3 (három) állásra. 3. Beius (Belényes) városában 1 (egy) állásra. 4. Beliu (Beél) községben 1 (egy) állásra. 5. Alesd (Élesd) községben 1 (egy) állásra. 6. Marghita (Margitta) községben 1 (egy) állásra. 7. Tinca (Tenke) községben 1 (egy) állásra. 8. Suplea-Barcau (Berettyószéplak) községben 1 (egy) állásra. 9. Titeagd (Telegd) községben 1 (egy) állásra. 10. Borod (Nagybárd) községben 1 (egy) állásra. 11. Salard (Szalárd) községben 1 (egy) állásra. **II. Gabonavásárok mellé:** 1. Oradea (Nagyvárad) törvényhatósági városban 3 (három) állásra. 2. Salonta (Nagyszalonta) városában 3 (három) állásra. 3. Alesd (Élesd) községben 1 (egy) állásra. 4. Marghita (Margitta) községben 1 (egy) állásra. 5. Tinca (Tenke) községben 1 (egy) állásra. A vásárszabályzat 33. szakasza szerint a hivatalos közvetítői állásokra pályázóktól megkivántatik: a) hogy teljeskorú, polgári és politikai jogaik birtokában levő román állampolgárok legyenek; b) hogy a sorozási törvény rendelkezéseinek eleget tettek legyenek; c) hogy rendelkezzenek a teendőik ellátásával járó ismeretekkel, előnyben részesítvén azokat akik kereskedelmi iskolát végeztek; d) hogy erkölcsi egy kifogástalanok. A teljesen felszerelt

és szabályosan felbélyegzett pályázati kérvények legkésőbb 1-23. dec. 27. napjáig nyújtandó be az oradeai (nagyváradai) Kereskedelmi és Iparkamara titkári hivatalához, ahol az érdeklődők bővebb elvilágosítást nyelhetnek.

Az új vásártörvény rendelkezéseinek megfelelően a nagyváradai Kereskedelmi és Iparkamara pályázatot hirdet az alábbi községekben létesített gabona- és állatvásárok mellett működő egy-egy vásári titkári-ellenőri állásra és pedig: **I. Állatvásárok mellé:** Oradea, Salonta, Beius, Beliu, Alesd, Marghita, Tinca, Suplac-Bacau, Borod, Sacueni községekben. **2. Gabonavásárok mellé:** Oradea, Salonta, Alesd, Marghita, Tinca községek mellé. Pályázhatnak az illető községekben lakó nagykorú román állampolgárok, akik a hivatalos teendőikben és iratok kezelésében jártasok és az állam hivatalos nyelvét szóban és írásban tökéletesen birják. Az állás Oradeán és Salontán a működési napok után számítandó napi 1000 (egyezer) lej, a többi községekben 500 (ötszáz) lej járandósággal van összekötve. A kellően felszerelt és szabályosan felbélyegzett pályázati kérvények legkésőbb 1928 december 27. napjáig nyújtandók be az oradeai (nagyváradai) Kereskedelmi és Iparkamara titkári hivatalához.

Orariul Băncilor din Capitală

Ministerul Muncii a hotărât ca ordinul zilnic de lucru pentru băncile din Capitală să fie următorul: Dimineața dela 8 jum. la 13, după amiază dela 15 jum. la 18 jum., iar Sâmbătă după amiază liber.

Acest orar intră în vigoare cu începere dela 15 Decembrie a. c. Pentru tot timpul cuprins între 15 Mai—15 Septembrie, orariul zilnic de lucru va fi dela 7—14.

Reorganizarea comerțului

Comercianții vor putea vinde numai produse pentru cari au brevete — Produse neprevăzute în brevetele pr. mite, nu se vor ad-mite la vânzare

Camera de Industrie și comerț din Cluj, în urma pe manentelor insistențe ale comercianților, a intervenit la guvern pentru reorganizarea comerțului cerând să se pornească

acțiuni de contravenții contra comercianților cari desfac și altfel de produse, decât acele, cari le sunt specificate în brevete

Sancțiuni s'au cerut în urma anomaliilor, cari li s'au creiat diverselor ramuri de comerț în special de unii băcani, cari în depozit aveau între articole de băcănie în permanență și ceasornice, lanțuri, juvare, articole metalurgice etc.

fără, să aibă brevete pentru desfacerea acestor produse și deci fără, să plătească impozite pentru desfacerea produselor nespecificate în brevetele lor.

În urma activității comerciale, pe cari o desfășorau diversele firme cu produse din alte ramuri,

se creia concurență în oială reprezentanților legali ai diverselor branșe

sortind firme solide la distrugere. Acțiunea Camerei de Industrie și Comerț din Cluj, în consecință este completă jus if cată, fiind chiar doriă demult, pentru a se creia odaă orine n viața comercială și pentru

a se evita inconveniența, ca persoane specializate, într-o branșă, ori ne specializate, să dibuiască în ramurile comerciale de cari nici ideie n'au,

producând inconveniențe și daune materiale reprezentanților specializați și legali ai acelor ramuri. Guvernul desigur, având în vedere aceste amanunte, nu va întârzia cu sancțiunile necesare.

„Credit-Oil“ néven új autókenő olajat hoz forgalomba a Creditul Minier

Az új olaj lényegesen olcsóbb és jobb, mint a külföldi olajok

A Creditul Minier S. A. R. pentru Desvoltarea Industriei Miniere România egyik legnagyobb petrolum-termelő vállalata, amelynek tulajdonában vannak az ország legnagyobb kőolajfinomító gyárai. A vállalat tulajdona a ploesti, a baicoi-i, az orsovai és a telegdi petrolumfinomítók. Ez a hatalmas vállalat számos termelvénye mellett most egy

új autókenőolajat hozott forgalomba,

melyet a fogyasztók részére cea 4 kilogrammos kannában árusítanak.

A Creditul Minier új kenőolaja olyan minőségben kerül forgalomba, amely hivatta van arra, hogy a külföldről különböző nevek alatt importált autóolajakat a legteljesebb mé-

tékben helyettesítse.

Az új olaj „Credit-oil“ név alatt kerül rövid időn belül piacra.

Ez az olaj sokkal olcsóbban fog forgalomba kerülni, mint a külföldi olajok, habár ezek minőségét jóval felülmúlja. A Creditul Minier azért tudja majd olcsóbban árusítani jobb minőségű saját olaját, mert az saját forrásainak nyersanyagából, saját finomítóiban készül a legmodernebb gyártási rendszer mellett, kiváló szakemberek vezetése alatt. A helföldön „Creditoil“ néven forgalomba kerülő olajat a Creditul Minier az összes nyugati országokban forgalomba hozta már „Crenin-oil“ névalatt és mindenütt igen nagy keresletnek örvendő

Nyolc milliós vámbírság alól mentett fel a miniszterium egy temesvári kereskedőt

Guntersdorf Jánost és a bécsi Hirschmann céget tisztázták a selyemcsempészés vádjá alól

Mintegy két évvel ezelőtt egy nagyarányú selyemcsempészési ügyről rebesgettek Temesváron. Csakhamar kiderült, hogy ennek a vámgügynek a központjában Guntersdorf János temesvári kereskedő áll, akinek raktárában a vámtisztviselők nagyobb mennyiségű selyemárut foglaltak le, mint esempészett árut és

Guntersdorffra négyéfélmillió lej vámbírságot vetettek ki.

A vámosok tovább dolgoztak ebben az ügyben, újabb selyemárut foglaltak le és

a vámbírságot nyolcmillió és háromszázezer lejre emelték fel.

Két esztendőn keresztül ebben az ügyben rengeteg tárgyalás volt. Guntersdorff János igazolni igyekezett, hogy

az árut a Hirschmann Lipót bé-

csi cég romániai képviselőjétől szerezte,

amely maga vámolta el az árut és úgy adta azokat tovább vevőinek. Sikerült is elérnie azt, hogy a bíróság tévedésnek minősítette a vámbírsági jegyzőkönyvet. A bíróság tagjai sem voltak egy véleményen és emiatt újabb és újabb tárgyalások voltak.

Az ügy egyik forumról a másikhoz került és végül Bukarestbe jutott a pénzügyminiszteriumba, amely most maga mondotta ki a végső döntést. Anghel István pénzügyi felügyelő tanulmányozta az erre vonatkozó halomnyi aktát és véleményezése alapján Simionescu vezérigazgató meghozta a döntést, amely

Guntersdorf János temesvári kereskedőt és a bécsi Hirschmann

céget véglegesen tisztázza a vámbírság visszavételétől.

és egyben felmenti a kivetett vámbírság megfizetésétől. A pénzügyminiszterium a temesvári vámbírságot

most értesítette arról azzal, hogy a bíróság fedezésére Guntersdorf János ingatlanára történt telekkönyvi bekezelet törölje és egyben a két évvel ezelőtt lefoglalt árut adja vissza.

Pantofarii își înființează o centrală de aprovizionare în Cluj

Adunarea de constituire a centralei s'a convocat pe ziua de 16 Dec. a. c. în sala mare a Corporației Industriale din Cluj — Peste 1000 de reprezentanți are branșa pantofarilor în Cluj

Pantofarii din Cluj s'au convocat pe 16 Dec. orele 11 a. m. la Corporația Industrială o adunare de constituire a unei Uniune de Aprovizionare în Cluj.

În apelul de convocare se invită toți pantofarii, ca să-și lase la o parte invidiile și să-și manifesteze solidaritatea necesară pentru

realizarea Uniunii de Aprovizionare a atât de importantă pentru interesele pantofarilor.

În Cluj numărul pantofarilor se cifrează la peste 100. Acești pantofari, aprovizionându-se desorganizați întârziu mult greutăți și inconveniente. Aceste greutăți și inconveniente se caută să se înlăture prin înființarea Uniunii de

Aprovizionare, care

are menirea să înlesnească aprovizionarea înființată a pantofarilor.

Nu se știe ce modalități se vor întreprinde pentru înlesnirea aprovizionării pantofarilor, dar

ideea, de a se creia posibilități de creditări și de a se favoriza fabricile solide, în cepe, să ia mari proporții.

Astfel se crede, că produsele bune ale fabricelor indigene solide, se vor favoriza cât se poate de intensiv, fără, ca să se dea însă acestor fabrici posibilități de a abuza de încrederea ce se proiectează a se acorda de către noua Uniune de Aprovizionare a Pantofarilor.

Comerțul cu devize

Nouii dispoziții ale Băncii Naționale

Banca Națională a trimis următoarea circulară băncilor, despre modul cum urmează să se facă pe viitor comerțul cu devize:

— „Prin comunicările noastre telefonice făcute serviciului dv. de devize, vă încunoștințăm că Banca Națională se angajează să acopere toate plățile în valută ale clienților dv., autorizate de către Oficiul Central de Control al Devizelor pe baza de lei 807 (opt sute șapte) una livră sterlină, iar dv. urma să le efectuați aceste plăți, socotindu-le livra sterlină la lei 807.50, iar celelalte devize la paritatea corespunzătoare acestei baze.

Sunt rumai treizile de când această înțelegere a avut loc și constatăm, cu regret, că unele din bănci au și nesocotit-o.

În adevăr, suntem informați că unele din bănci, și nu din acelea mai puțin importante s'au abătut dela această normă, cumpărând dela exportatori pe cursuri superioare acelei de mai sus.

Această abatere nu poate, însă, fi îngăduită de Banca Națională care înțelege că, din moment ce pune la dispozițiunea băncilor totalul devizelor de care au nevoie — și acestea nu pot fi decât numai acele aprobate de Oficiul central de control al devizelor — pe cursul de 807, — lei una livră sterlină. Luat ca bază, acest curs trebuie să fie respectat de bănci și prin urmare,

ele nu pot oferi exportului sau în general vânzătorilor de devize fie din țară sau din străinătate un curs superior celui de 807,

— care constituie pentru bănci cursul maximum de cumpărare al devizelor.

Ca urmare la cele ce preced sunteți rugați să comunicați zilnic și Băncii Naționale a României toate devizele ce cumpărați în țară,

precum și acelea ce vi se cer spre vânzare din străinătate.

Până la normalizarea cursului, este oprită băncilor de a face comerț de devize între ele.

În caz că o bancă posedă într-o zi mai multe devize decât necesită trebuințele clienților săi, prișosul îl va depune la Banca Națională a României.

Cu începere dela primirea ecetiei, sunteți rugați să publicați, în mod cât se poate de citibil, în sala operațiilor dv. de devize, cursul de cumpărare și de vânzare al acestora.

Vă atragem, în mod foarte stăruitor atențiunea asupra importanței ce dăm acestor instrucțiuni, precum și asupra consedinelor ce pot avea pentru bănci nerespectarea lor.

Elhalasztott csődügyek

A temesvári törvényszék Fehér Kristóf dr.—Halász tanácsa legutóbb ismét több csődkeresletet tárgyal. Ezek sorában szerepelt a Temesvári Hitelbank ellen beadott kérelem és a Danubia biztosító ellen kért csőd is. Ezekben, valamint a többi kisebb jelentőségű ügyben a törvényszék a tárgyalást 1929 január tizenkettedikére halasztotta el.

PARKETTA

száraz, legjobb minőségben, legolcsóbban

Intreprindere Aradana pentru Industria lemnului

CZEILER, KORNIS & Co-nál ARADON.

Parkettát lerakással együtt is vállalunk. — Telefon számok: 187, 504.

A francia börzepanama

Irta: SZENDE PÁL

Az a botrány, amely most Franciaországban kipattant, nem hasonlít sem méreteiben, sem pedig szociális hátterét tekintve a Panamabotrányhoz. A Panama-ügy kiindulópontja egy reális és komoly vállalkozás volt, egy óriási pénzügyi eszközök felett rendelkező társaság vállalkozott egy világtörténelmi jelentőségű munkára, a Panama-csatorna elkészítésére. A vállalat élén Ferdinánd Lesseps, a világhírű mérnök, a Suez-csatorna babérkoszorús tervezője állt. A terv kivitele közösen, a vállalat pénze kifogyott, s

hogyan hiányzó tőkét megszerezhesék, fordultak a vállalat vezetői a politikai korrupció minden eszköze felé.

Összevásárolták pártkülönbség nélkül a képviselőház és szenátus befolyós tagjait, hogy az új kölcsönök kibocsátásához szükséges törvényhozási előfeltételeket megszerezhesék. A kistőkések, akik Franciaországban nemcsak a takarékpénztárba hordják be pénzüket, hanem

előszeretettel vesznek jól kamatozó börzepapírokat is,

a Panama-kötvényeket nemcsak a legért magas kamatozás miatt, hanem azért is vásárolták, mert a Panamacsatornában egyúttal a francia géniusz diadalát látták.

A most kipattant Hanau-ügy sokkal kisebb méretű, mint a Panamabotrány volt. Egy okos zsidóasszony pacifista jelszavak alatt egy újságot alapított.

Ennek hátterében egy vállalat buzdított meg azzal a céllal, hogy a francia kistőkések nyakába olyan papírokat sózson, amelyek rendszeres tőzsdéi forgalomba nem szerepelnek

s amelyeket a boldogult infláció idejében a bécsi és prágai tőzsdéken Exoten névvel tiszteltek meg. Az ily üzletekkel Franciaországban a vállalatok egész sora foglalkozik, mert a árfolyamok ellenőrzése ezekben a papírokból igen nehéz, s egy-egy cégnek vagy banknak módjában áll az árfolyamokat felhajtani, s a lélektanilag kedvező időpontban a papírokat nagy nyereség reményében a vevőkre sózni. E dícséretes cél érdekében

Hanau asszony a vállalatok egész sorát hívta életbe,

amelyeknek egyedül rendeltetése volt Hanaué egyéb vállalatának részvényeit a közönségnek ajánlani. Ezekhez a vállalatokhoz megnyerte, mint az nemcsak Franciaországban, hanem egyéb országokban is szokásos, néhány politikus és néhány újság támogatását; a politikusok neve esélyes volt a hiszékeny közönség részére,

a megvásárolt újságok közgazdasági rovatai pedig reklámozni látták a Hanau-vállalatok papírjainak.

A zseniálisan kigondolt trükk azonban rövid idő múlva megakadt, a kártyavár összeomlott. Madame Hanau a fogházban ül, néhány politikus lap kompromittálódott — ez az egész — dacára a szocialista párt erőfeszítéseinek, az ügy lassanként el fog simulni, úgy mint a Rochette-botrány két évvel ezelőtt.

Két dolog van azonban, amely túlnő a szokásos tőzdebortrányok kere-

tein. Az egyik a baloldali sajtó egy részének szomorú szerepe, sőt direkt cinkossága ebben az ügyben. Franciaországnak a szocialista lapokon kívül megbízható baloldali sajtója nincsen, a kommunista lapok ostoba taktikájukkal egyenesen a reakció szövetségesei. A polgári baloldali pártoknak, néhány vidéki organumtól eltekintve, nincs oly lapjuk, amelynek politikai magatartása felett feltétlenül rendelkezhetnének, s a radikális sajtó magatartását például nem a párogram, a kongresszus és a pártvezetőség, hanem a bankoktól, a nehézipartól és a nagy vasuti vállalatoktól való függőségük határozza meg. Hat évvel ezelőtt néhány radikális politikus és újságíró, ennek az állapotnak végét vetendő, közvetlenül az olvasóközönséghez fordult egy nagy lap alapításához szükséges tőke összehozása iránt. A felhívás szokatlan sikerrel járt,

több mint 60.000 olvasó jegyzett részvényeket,

ugy hogy egy a modern technika minden vívmányát felhasználó, versenyképes lap alapítása lehetségessé vált.

„Quotidien” megindult, s rövid idő alatt olvasóinak száma 300.000-ra szaporodott, s meg volt a remény arra, hogy megtöri a párisi nagy sajtó — a grande presse — a politikai gazdasági és szociális reakció legfőbb támaszának az egyeduralmát. A lap azonban eredendő hibában leledezett, kiadója és ügyvezető igazgatója Henri Dumay, egy minden hájjal megkent üzletember, akinek sikerült a baloldali politikusok bizalmát megnyerni, s velük elhitetni, hogy a lap vezetése erkölcsi szempontból is a legjobb kezekben van. Az illúzió nem sokáig tartott, rövidesen kiszivárgott, hogy Dumay ur földbirtokot és kastélyt vásárolt magának, az egyes munkatársak előbb esodálkozással, később megütőközéssel vették észre, hogy bizonyos cikkek nem jelennek meg, ellenben alkalmi munkatársak gyanús szaga cikkeket írnak a lapba. Lármát ütöttek, s ekkor kiderült, hogy

Dumay közben a lapot eladta a nagy vasutársaságoknak,

a lap külsőleg megmaradt ugyan radikálisnak, de bizonyos kérdésekről nem volt többé szabad írnia. A szerkesztőség nagy többsége otthagya a lapot, amelynek legfőbb részvényese a dúsgazdag Jean Hennessy lett, aki baloldali politikus és sokáig Herriot leglelkesebb híve volt. A lap azután zülenni kezdett, olvasói tömegesen otthagyták, Hennessy nem akarta az

egész deficitet vállalni, s ezért a „Quotidien” mindenütt elfogadott pénzt, s amint most kiderült,

bérbeadta közgazdasági rovatát Hanau asszony vállalatának,

s a lap a Hanau-részvényeket mint a földkerekség legjobb papírjait ajánlotta. A most kitört botrány végleg megpecsételi a „Quotidien” sorsát, de egyúttal mutatja azt a lehetetlen helyzetet, amelyben a francia baloldali pártok megbízható sajtó hiányában vannak.

Az ügy második tanulsága megvilágítja a francia kispolgárság politikai magatartását is. A takarékoság a francia polgár egyik legjellemzőbb tulajdonsága, de egyúttal reá nézve nagy veszélyek forrása is.

A mi országainkban a kispolgárság nem igen jegyzett államkölcsonöket,

ezeket a kormány a nagybankokkal bonyolította le, amelyek azután lassanként továbbadták, de inkább a közalapok és a vagyonos rétegek vásárolták, mint a kispolgárok. Franciaországban ellenben a kispolgárok a legszorgalmasabb vásárlói az állampapíroknak, ami az államkölcsonök kibocsátását nagyon megkönnyítette.

Súlyos panaszok hangzottak el a Sfatul Negustoresc közgyűlésén

Az illojális konkurencia személyi gyűlésté válik a kereskedők között. — Sürgős intervenciót várnak az érdekeltek

Vasárnap tartotta meg a Sfatul Negustoresc kolozsvári tagozata évi közgyűlését, amelynek lefolyása érdekes képet vet Kolozsvár kereskedelmi életére és a kereskedők közötti szolidaritásra. A közgyűlési beszámoló jelentéseiből kiderült, hogy a kolozsvári Sfatul tagozatnak 586 tagja van, akik közül azonban alig negyvenen jelentek meg a közgyűlésen. A pénztári beszámoló még érdekesebb képet mutatott. Fodor Viorel pénztárnok bejelentette, hogy az Sfatul tagjai egyáltalán nem hajlandók a tagdíjakat fizetni úgy, hogy a tisztviselők fizetése a legnagyobb nehézségekbe ütközik. Nagy derűtséget keltett, mikor a pénztárnok bejelentette, hogy az Sfatul tagjai 124 lej. Kiderült az is a jelentésekből, hogy az egyesület tehetőségét megőröltető módon jótékonykodás oltárán is áldozott és a jótékony célokra fordított összeg eléri a 105 lejt.

A jelenvolt komoly kereskedők között természetesen óriási megdöbbe-

A francia kispolgár azonban ezen a ponton nem állt meg, hanem előszeretettel vásárolt mindenféle papírt, amelynek szolidaritását megítélni nem tudta.

Ennek köszönhető az is, hogy a legkétesebb üzleti elemek is, ha a rábeszéléshez értenek, s ha az ajánlott papírokat nagyobb jövedelmezőségéről a vevőket meg tudják győzni, folyton találnak áldozatokat, akikre értéktelen papírjaikat rászóthatják. De van ennek a szenvedélynek egy másik politikailag hátrányos következménye is. A francia kispolgárság tulnyomó része forradalmi hagyományokban nőtt fel, a köztársaság és a demokrácia lelkes híve, meggyőződésesen antiklerikális és a szociális haladásnak nem ellensége. Ennek dacára megtörténik, hogy papírjainak jövedelmezőségéért való félelem időközönként a reakciós pártok táborába hajtja, mert ezek el tudják velük hitetni, hogy a jobboldali politikától függ a papírok nagyobb jövedelmezősége. Az áprilisi választásokon a jobbpártok mandátumainak egy jelentékeny részét annak a félelemnek köszönhetik, amely a kispolgárokat a baloldali győzelem esérére papírjaik sorsa tekintetében el-töltötte.

nést keltett a jelentés és érdekes vita indult meg annak kiderítésére, hogy tulajdonképpen mi is tartja távol a kereskedőket a Sfatul Negustoresc munkájában való részvételtől.

A legtalálóbb és valószínűleg a valóságot is fedő következtetés Sándor Samu kolozsvári kereskedő volt, aki azt állította, hogy

Kolozsváron az utóbbi időben annyira elharapodzott a kereskedők között az illojális verseny és annyira ádáz egymásközt a konkurencia, hogy nem bírnak leülni egymással egy asztalhoz.

Sándor sürgős intézkedéseket kér a Sfatul vezetésétől az illojális konkurencia megállítására, amely az egészséges kereskedelmi életet veszélyezteti.

Ezenkívül azonban még számos komoly ok van amiért a tekintélyes kereskedők távortartják magukat a Sfatutól. Az egyesületet piaci árusokkal töltötték meg, akik — tisztelet a demokráciának, — mégis csak különböznek egyben-másban a komoly kereskedőktől.

Azonkívül a klub igen hosszú idő óta nem szolgálja azt a kulturális célt, amelynek szolgáltatára hivattott lenne és egyszerű kártyabarlang nivóra süllyedt le.

Az önértékes és komoly kereskedők már rég óta távortartják magukat ettől az intézménytől, melyet reorganizálni sem lehet,

miután az egyesület egyes vezetői minden terrorral ragaszkodnak pozíciójukhoz

és inkább a kolozsvári kereskedők távollétét és közönyét viselik el, mintsem hangzatos címüket feláldozzák.

N. B. PERRY

EXPOZIȚIE PERMANENTA:

CLUJ, STR. REGINA MARIA 2. TELEFON 999.

Mare asortiment în automobile de lux, diferite feluri și tipuri, șasiuri-camione, camionete, toate din ultimele modele, tractoare, mașini agricole, piese de schimb și accesorii originale, cauciucuri „Michelin” și „Goodyear”. Livrare imediată.

GARAJ ȘI ATELIER:

CLUJ, STRADA BACIU No. 6. — TELEFON 99.

Garaj de automobile, atelier modern de reparație, piese de schimb și accesorii originale, benzin, uleiuri, mai jeftin ca oriunde, serviciu ziua și noaptea, Cauciucuri „Michelin” și „Goodyear”.

Sulyos devizahiány mutatkozik a román pénzpiaccon

A pénzüintézetek kötelesek bejelenteni deviza feleslegüket a Nemzeti Banknak — Maximálták a devizák árfolyamát — A deviza forgalom korlátozása megbénítja a kereskedelmi életet

A lej árfolyama a zürichi tőzsdén visszanyerte régi szintjét és az a spekuláció, amely legutóbb a lej árfolyama ellen egy bel-, mint külföldön egyidejűleg megindult, megghiúsult a kormány és a Banca Nationala erővel ellenintézkedései révén. A lej zürichi árfolyama megint a régi és a külföldi tőzsdéken mindenütt a régi árfolyamán jegyzik a lejt. Ennek ellenére megtörtént az, hogy a belföldi pénzpiaccon a különféle devizák árfolyama napok óta mégis jelentős diszparitással alakult ki és még

a tényleges jegyzést lényegesen meghaladó árfolyamon sem tudták kielégíteni legális deviza-szükségletüket a romániai pénzüintézetek.

A beavatottak ebből megállapították, hogy a kontremín spekuláció tovább folyt a kulisszák mögött és ennek erővel kézzel való kiirtására határozta el magát a Banca Nationala.

Maximálták a devizákat

A Nemzeti Bank igazgatósága december 11-iki dátummal életbeléptette a külföldi devizák árfolyamának maximálását és

kötelezőleg előírta az összes pénzüintézetek részére azt az eladási árfolyamot, amellyel a devizaigénylőket tartoznak kielégíteni.

Az összes külföldi devizák eladási árfolyamát az angolfont 807 és feles bázisán állapította meg a Nemzeti Bank. Eszerint a csehkorona 4 lej 94 és fél bani, a svájci frank 32 lej 9 bani, a silling 23 lej 46 bani, a dollár 166 lej 50 bani, a lira 8 lej 74 és fél bani, pengő 29 lej 7 és fél bani, németmárka 39 lej 71 bani, francia frank 6 lej 52 bani.

A Nemzeti Bank ezen ármáximáló intézkedése után intézkedés történt, hogy a devizakészleteket fokozottabban bocsássák az igénylők rendelkezésére. Így Kolozsváron az eddig megállapított napi 300 font devizát 500 angol fontra emelték föl, azonban

az eddig érvényben levő dexizakorlátozó rendelet továbbra is érvényben marad és vételt csak igazolt esetekben engedélyeznek.

A kereskedőknek igazolniuk kell az esedékességet váltó, kötlevel vagy számla felmutatásával. Ez a rendelkezés a pénzpiaccon megfelelő idegességet keltett és a devizatulajdonosok még kevésbé bocsájtják áruikat eladásra, mint eddig.

Sulyos áruhiány mutatkozik a devizapiaccon

A bankok tisztán a Nemzeti Bank által rendelkezésükre bocsájtott mennyiségből kénytelenek fedezni az igényléseket, miáltal sulyos áruhiány észlelhető és

ez a hiány valószínűleg még fokozódni fog.

A pénzüintézetekben a devizaforgalom a minimumra csökkent és az intézetek minden egyes igénylést kénytelenek a Banca Nationalának átírni, mely csak a legsúlyosabb esetekben utalja ki a megfelelő mennyiségű devizát.

Természetes, hogy ez az intézkedés

a gazdasági életre sulyosan bémítólag hat, mert az áruhiányt semmiesetre sem lehet kormányintézkedésekkel kiküszöbölni, hanem ép úgy, mint azt más árunál is a gazdasági élet igazolta — csak a szabadkereskedelem visszaállításával.

A Nemzeti Bank körrendelete

A Banca Nationala körrendeletet bocsájtott ki, melyben az összes devizaautorizációval rendelkező bankokat értesíti, hogy a bankok ezután csak közvetítőszerpet fognak játszani a deviza vételknél és eladásoknál

A Banca Nationala ellenőrzés alá vette az egész devizakereskedelmet

A bankok csak közvetítő szerepet fognak betölteni

(București-Bukarest, december 11.) A Banca Nationala körrendeletet bocsátott ki a bankokhoz, amelyeket értesíti, hogy teljes ellenőrzés alá veszi a devizakereskedelmet. A bankok esapán közvetítő szerepet játszhatnak a vevők és eladók között, amely utóbbi maga a Banca Nationala, amely megad minden engedélyezett összegre de-

és megálapítja az angol font árfolyamát a 807 és fél lejt. A Nemzeti Bank arra kérte a pénzüintézeteket, hogy ezt az árfolyamot és ennek alapján a többi devizák árfolyamait is tartsák tiszteletben, mert csak azoknak a bankoknak fog rendelkezésére bocsájtani devizákat, amelyek deviza-szükségletüket pontosan kimutatják és nála bejelentik.

A rendelet előírja továbbá, hogy minden egyes pénzüintézet köteles a devizafőlöszlegét a Banca Nationalának bejelenteni

és azt rendelkezésre bocsájtani, továbbá felkéri az összes pénzüintézeteket, hogy a devizakurzusokat intézeteik helyiségében függesszék ki. Amennyiben valamely intézet ezen kérésnek nem tenne eleget, úgy megfelelő retorziókat helyez kilátásba a Nemzeti Bank.

vizákat ellenőrző hivatalai útján 807-es font sterling árfolyamon, amelyet minden banknak feltétlenül tekintetbe kell vennie a devizavásárlásnál és eladásnál. Tiltva van a bankoknak egymásköztt is devizakereskedelmet üzniük mindaddig, míg a helyzet normalizálódni nem fog.

Redukálják a kolozsvári kereskedők telepadoját

A december 20-i közgyűlés lesz hivatva megszavazni a leszállítást

Kolozsvár város törvényhatósági bizottsága december 20-án tartja közgyűlését, amelyen többek közözt a város jövő évi költségvetési tervezete is tárgyalás alá kerül.

A városi tanács állandó választmányára meglepetést készített elő a költségvetés letárgyalása keretében Kolozsvár gazdasági köreinek. Ugyanis dr. Simon Sándor pénzügyi tanácsos alpolgármester javaslatot fog a közgyűlés elé terjeszteni, hogy a telepadokat szállítsa le Kolozsvár város tanácsa.

Ez a javaslat minden valószínűség szerint a kereskedő és iparostársadalom általános tetszésével fog találkozni

azonban a tervezett könnyítések még sem olyan mértékűek, hogy gazdasági köreink meglegedhessenek.

M is az a telepado

Mielött a telepadoesökktentés mércéit ismertetnénk, némiképen foglalozzukunk kell ennek a sulyos teheráttelnek bővebb ismertetésével. A telepadok a legea maxumului egyik legtorzabb intézkedését képezik, amelyek évente megszámlálhatatlan milliókat szedtek ki igazságtalanul a kereskedők és ipartüzökt zseböből. Ugyanis a törvény intézkedései szerint a városoknak joguk van a kereskedők és ipartüzökt

üzemi helyiségei után rízett bér 30, illetve 25 százalékat telepadok formájában kivetni a kereskedökre és iparosokra.

A jelenlegi magas bolt és üzemhelyiségbérek után vetették ki ezeket az összegeket, amelyek a legtöbb esetben a tulmagas béreleti összegek miatt sokszorosán felülmulták az ezen adónemmel megróttak állami adóit is. Kolozsváron csak a Fötéren közel 6 milliót tett ki a telepadok formájában kirot taksza.

A telepado a legigazságtalanabb adónem

Megállapítható, hogy a telepado egyike a legigazságtalanabb adónemeknek, amely indokolatlanul minden terhet a kereskedő és az ipartüzö osztályok nyakába zudít. Amig a gazdasági válsággal küzdő kis vagy nagykereskedő, avagy iparos lakbére 30, illetve 25 százalékat telepadoban kellett lefizesse, addig a dugazdag háztulajdonos vagy földbirtokos mindössze 10 lej tüzoltadóval járulthozzá a város terheihöz. A sulyos terhek alatt nyögő kolozsvári kereskedök és iparosok feljajdulásai hoztak is némi eredményt, amennyiben hosszas hónapokig tartó élet-halálhare után a városi tanács redukálta a telepadokat 20, illetve 15 százalékra.

Az új redukció

Az idei költségvetés tervezetének elkészítésénél a városi tanács állandó választmánya is belátta, hogy a telepadok még redukált formájukban is indokolatlanul sulyos, el nem viselhető terheket rónak a gazdasági köökre. Miután a költségvetés összeállításánál dr. Simon Sándor pénzügyi tanácsos azt az intencióját nyilvánította meg, hogy a költségvetés jövedelmi tételeit lehetőleg a város üzemeinek és birtokainak jövedelméből irányozzák elő, belátták, hogy a tulmagas telepado megint redukálni kell. A december 20-iki közgyűlésen dr. Simon Sándor pénzügyi tanácsos javasolni fogja, hogy a telepadokat 20 százalékról 15-re, illetőleg 15 százalékra szállítsák le.

Ez a javaslat minden bizonyval osztatlan tetszéssel fog találkozni, azonban véleményünk szerint a telepadok még így is elbirnának egy 50 százalékos redukcióit és akkor sem lehetne azt állítani róluk, hogy nem elég magasak.

Mindenesetre örömmel vesszük tudomásul ezt a ténykedést, amely az utóbbi idökbén az első lépés volt, amelyik a kereskedök és iparosok teherviselési tételeinek esökktetésére irányult.

A Györök-Pankota Villamossági Rt. megkezdte üzemet

Hosszas előkészületek után a tavaly megalakult a Györök-Pankotai Villamossági Rt. 3 millió lej alaptökével azon célból, hogy a hegyaljai községek villamosvilágítását ellássa. A részvényeket az érdekelt községek előljároságai, valamint magánosok jegyezték le.

A vezetöket a hegyaljai vasut építette, az áramot pedig az aradi Villamossági Rt. szolgáltatja. Az üzem ünnepeles megkezdése szombaton délután történt meg, a próbavilágítások nagyszerü sikere mellett.

Celloledin

az a legújabb amerikai módszer alapján előállított
„NITROLACK“

melyet a GYÁRAK és FESTÖMESTEREK, AUTÓK, VASUTI KOCSIK ÉS TÖMEGTÁRGYAK FESTÉSÉRE (BEVONÁSÁRA)

legelőnyösebben és legbiztosabban használnak.

A „CELLOLEDIN“ spritzpisztollyal dolgozandó fel és minden színben hígítókkal és „LEDA“ lakkgyár Rt. a hozzávaló alapozó anyagokkal szállítja a TIMIȘOARA.

Citiți „Lemnul“

Modificarea legii comercializării

Expunerea dlui Virgil Madgearu, ministrul industriei și comerțului — Repartizarea și administrarea întreprinderilor statului

Dl Virgil Madgearu, ministrul industriei și comerțului, în legătură cu modificarea legii comercializării a precizat, că întreprinderile economice ale statului vor fi repartizate în două categorii. În prima categorie vor fi întreprinderile de interes general, chemate a îndeplini servicii publice importante sau formând obiectul unui monopol al statului sau interesând apărarea națională C. F. R. — R. M. S. — Atelierele Speciale ale Armatei — Pirotechnia și Pulberăria Armatei, împreună cu atelierele și întreprinderile lor anexe.

În categoria doua se repartizează întreprinderile cu caracter pur comercial, între cari: a) exploatarea bunurilor miniere și metalurgice, stațiunile balneare ale statului și în genere industriile de orice natură; b) atelierele de orice fel ale statului, care sunt legate de exploatarea întreprinderilor din categoria întâi; c) N. F. R. și S. M. R.; d) exploatarea pădurilor, pescăriilor, abatoarelor și frigiferelor statului; e) exploatarea ge-

neratorilor de energie: cărbuni, petrol, gaz metan și căderi de apă; f) valorificările oricăror drepturi ale statului, cum ar fi distribuția produselor petrolului.

Întreprinderile din categoria doua n'au înregistrat anual profituri mai mari de 40 milioane, de când a intrat în vigoare legea comercializării, iar cele din categoria întâi de asemenea necesită o reorganizare, care să le asigure exploatarea rațională pentru ca să nu mai lucreze cu deficite. Pentru modificarea legii comercializării s'a și alcătuit o comisie specială, care zilele acestea se va și întruni, ca să studieze normele de modificare.

La reorganizarea legii de comercializare d. Madgearu intenționează să acorde și capitalului strein drepturi egale cu ale capitalului indigen, luându-se ca bază legea cehoslovacă din anul 1922 și instrucțiunile de aplicare a acestei legi, cari sunt foarte practice pentru atragerea capitalului strein în țară la noi.

cesare orașului în noul buget, mai mult din venitele întreprinderilor comunale.

reducându-se din nou taxele exagerate pe localuri dela 20, turi, care se cifrează la 25—ve la 10 procente.

Propunerea este bine venită.

dar ar putea să ne mai evidențieze chiar și o reducere de 50% și totuș ar fi destul de urcate aceste impozite.

În tot cazul însă, înregistrăm cu plăcere nizuințele prin cari se încearcă ușurări pentru comerț și industria din România, repartizându-se sarcinile egal.

Problema prețului gazului metan

Asupra prețului gazului metan atât de ieftin prin extracțiunea lui, dar atât de scump prin compotul dela conducere, ministerul de industrie și comerț a dat următorul

Comunicat

La luarea deciziunilor ministeriale, prin care se fixează prețul gazului metan furnizat de societățile producătoare (Societatea Națională de Gaz Metan și Societatea Ungară de Gaz Metan), Ministerul industriei și comerțului s'a aflat în fața dispozițiunilor cuprinse în statutele Societății Naționale de Gaz Metan, modificate prin decretul regal No. 1879 din 6 Iulie 1928, pe deoparte, și în fața dispozițiunilor cuprinse în convențiunea încheiată la 26 Noiembrie 1915, între Ministerul Ungar de Finanțe și Deutsche Bank, de altă parte.

Prin aceste dispozițiuni, Ministerul industriei și comerțului nu are căderea de a schimba prețurile fixate de societăți, decât decă acestea întrec media prețului fixat, după anume criterii precizate.

Ministerul industriei și comerțului studiază actualmente atât convențiunea cât și statutele privitoare la societățile mai susmenționate, și este hotărât să ia toate măsurile necesare, în ceea ce privește fixarea pentru viitor a prețului gazului metan, în așa chip, încât să favorizeze dezvoltarea industriei și să înlesnească extinderea folosinței gazului în gospodăriile private, în condițiuni avantajoase.

Între timp, ținând seamă că prețul păcurei a scăzut, și prețul cărbunelui de Petroșani va fi fixat de C. F. R. în contractele pe 1928, mai jos ca în anul trecut, și cum după statutele societății de Gaz Metan, prețul gazului se fixează în raport cu țiteiul și cărbunele, ministerul industriei și comerțului studiază reducerea imediată a prețului gazului metan și va acționa pentru scăderea lui.

Nu trebuie să se piardă însă din vedere, că deși Statul posedă în cea societate 125 milioane lei capital și particularii n'au subscris decât 35 milioane, nevărsate încă pe deplin, Statul fiind în minoritate și în consiliul de administrație și în adunarea generală, conform legii comercializării, este lipsit de orice putință de a acționa repede în interesul general.

A nagyváradí céghivatal hirei

Nagyvárad szerkesztőségünk jelenti: A nagyváradí törvényszéken az utóbbi időben a következő cégbejegyzéseket eszközölték:

Gladys csipkésruház. Tulajdonos Reich Jenőné

Harika harisnyagyár. Tulajdonos Kreutlein János.

Lichtmann és László. Lichtmann Ernő és László Béla jegyzik a céget. Kötött-szövöttárú, nagyban és kiesinyben.

Érmeléki Takarékpénztár, Székelyhid. Az igazgatóságából dr. Stetner János tőrlötletett.

Metro Goldwyn Film S. A. Cég-jegyző Stein Hermann

Petroleumkereskedelem, Gyémánt és Lakatos, Nagyszalonta. Tulajdonosok: Gyémánt Elek, Gyémánt Ernő, Lakatos Gyula és Lakatos Béla. Foglalkozik petroleum, benzín és olaj árusítással.

Hornar Restaurant. Tulajdonos Reich Jenő és Glück Lajos.

Klotild festék, lak, kence és vegyjegyző. Tulajdonosok Farkas Jakab és Feldmesser Jenő.

Senatorii camerelor agricole și de industrie și comerț

Pentru locul de senatori ai camerelor de industrie și comerț și-au depus candidatura dnii Cristache D. Staicovici, Ion I. Lapedatu și Ion Oprea la secțiile comerciale, iar dnii dr. Cerchez și Col. D. Gaicu la secțiile industriale.

Pentru camerele agricole și-au depus candidatura dnii Traian Naum, Const. I. C. Brătianu și Const. Garoflid.

Din Cluj se anunță candidatura dlui Ionel Comșa, directorul general al Băncii Centrale din Cluj, pentru camere de comerț.

Nagyváradí szerkesztőségünk:

Ötvös Béla

Oradea-Mare, Str. Oltenia (volt Csengeri ucca) 6.

Impozitele pe loturi se reduc din nou

Comercianții și industriașii prin noul soi de impozite au fost neîndreptăți considerabil — Pentru localuri se încasau în plus câte 25—30%, pe când pentru case și palate numai câte 10 lei taxă de pompieri

Consiliul municipiului Cluj și-a proiectat ședința plenară pe ziua de 20 Decembrie a. c., când va aduce în discuție și proiectul noului buget.

Pentru această adunare s'a rezervat o mică surpriză populației, d. consilier Dr. Simon, locuitor de primar, dorind să propună

reducerea taxelor de loturi.

Propunerea, evident, este în asensimentul comercianților și industriașilor, dar, cu toate acestea nu poate să ne rezulte îmbunătățirile dorite în proporții mai mari.

Ce este impozitul de

Înainte de-a evidența amănuntele propuneri, credem necesar a accentua, că impozitele pe loturi constituiesc o dispoziție absurdă din „legea maximului” pe baza căreia

se încasează în mod absurd anual mai multe milioane dela comercianți și industriași.

legea dând drept primăriilor, ca să încaseze separat anual câte 25—30% după chiria localurilor ce dețin.

Impozitele aceste încasându-se după actualele chirii exagerate, în multe cazuri

s'au cifrat la sume mai mari, decât impozitele către stat.

În Cluj numai după localurile din Piața Unirii se încasează anual impozite pe loturi cam 6 milioane de lei.

Impozitele pe locuri s'nt cele mai nedrepte

De altfel foarte ușor se poate constata, că impozitele pe localuri sunt cele mai nedrepte dintre toa-

te soiurile de impozite, fiind alocate exclusiv în sarcina comercianților și industriașilor. Astfel se ivește cazul curios, că

pe când comercianții și industriașii surâz nevoiți să supoarte un impozit special de loturi, care se cifrează la 25—30%, bogații proprietari de case și palate plătesc numai câte 10 lei taxă de pompieri

în contul impozitelor comunale și în urma obiecțiunilor evidențiate luni dearândul, consiliul abia a consimțit să reducă aceste impozite la 20, respective la 15 procente.

O nouă reducere

La întocmirea noului buget în fine consiliul s'a convins, că impozitele pe localuri chiar și în forma redusă constituiesc sarcini nedrepte și insuportabile pentru industriași și comercianți. Astfel la propunerea dlui Dr. Simon, consilier financiar, s'a acceptat ideea de-a se realiza profiturile ne-

Eisenwerk u. Achsenfabrik **HEPHAISTOS** Vasml- és Tegygyár A.-G. R.-T.

UZINĂ DE FIER ȘI FABRICĂ DE OSII SOCIETATE ANONIMĂ

Căsuța post. 27 Postfach **DICLOSÂN MĂRTIN** Telegrama: „Hephalstos”

Gara-Station-Állomás: **Diclosânmartin-Fabriká-Telef. Nr. 61**

ERZEUGT: PRODUCE: GYÁRT:

Geschmiedete Massenart.-el

Specialitáten:

Wagen u. Lastachsen in jedem Gnwicht u. Tip

Totfeluri de articole forjate en massa

Specialitáti:

Osii de vehicule în orice greutate și tip

Mindenf. kovácsolt tömegcikkek

Különlegesség:

Bármely sulyu és típusu járműtengely

Institutul de arte grafice Sonnenfeld din Oradea-Mare a primit un împrumut de 30.000 lire sterline

Împrumutul de peste 24 milioane de lei s'a și ridicat

Dela redacția noastră din Oradea-Mare

În Oradea-Mare, dela schimbarea imperiului, anul trecut a intrat primul capital englez, care, după cum se poate constata, bucuros se plasează pe piața română, încă

întreprinderilor cari solcită astfel de capitaluri, le este foarte ușor de-a le obține cu dobânzi reduse de tot.

Una dintre cele mai mari și mai moderne institutiv grafice din Oradea-Mare, institutul Adol. Sonnenfeld, de asemenea începuse tratative pentru a obține

un împrumut mai mare, necesar măririi întreprinderii.

Tratativele le-a mijlocit cunoscutul bancher Emanoil Kornis din Budapesta, care

în interval înființase în Londra o societate pe acți cu un capital de 500.000 lire sterline,

Directorul general al acestor societăți, bancherul ungar Kornis, s'a ocupat și cu chestia împrumutului solicitat de firma Sonnenfeld din Oradea-Mare. Astfel a trimis experți și chiar și bancherul Kor-

nis a venit să examineze situația mării întreprinderii grafice, care lucrează cu 400 de lucrători. Convingându-se, că întreprinderea are baze solide și reale

i-a acordat firmei Sonnenfeld un împrumut de 30.000 lire sterline cu dobânzi foarte reduse

Condițiunile împrumutului de asemenea sunt foarte favorabile, întrucât acest împrumut nu se poate revoca în decurs de cinci ani și întrucât nu se revocă după acești cinci ani, se prelungește automat

Dacă se revocă după cinci ani, atunci se acită succesiv, în următorii trei ani, în trei rate egale de câte 10.000 lire sterline.

Cea mai mare importanță o are împrumutul primit, din punctul de vedere, că

s'a acordat cu o dobândă de numai 10 procente

Întreprinderea Sonnenfeld din Oradea-Mare primind importantul împrumut, își începe o nouă eră de prosperare.

Nouii vagoane produse de fabrica „Unio“ din Satu-Mare pentru C. F. R.

La recepția vagoanelor s'au dovedit foarte bune — Nouile vagoane, cari vor fi atașate la trenurile rapide, au satisfăcut pe reprezentanții guvernului

Săptămâna aceasta a avut loc recepția nouilor vagoane de C. F. R., produse în fabrica de vagoane „Unio“ din Satu-Mare.

Recepția nouilor vagoane, cari

se prezintă în condițiuni foarte bune, atât în ce privește eleganța cât și confortul

s'a făcut în prezența dlor General Alebra, ministrul comunicațiilor; Mhai Popovici, ministrul finanțe-

lor; dr. Ernst Ene subsecretar de stat la industrie și comerț; Ing. Theodorescu, director general și Mereuță, subdirector general la CFR, și alții, cari

au rămas mulțumiți cu produsele fabricii de vagoane „Unio“ din Satu-Mare.

Nouile vagoane fiind prea luxoase și splendid confecționate, vor fi atașate numai la trenurile rapide.

Uj taipfaárlejtést tüzött ki a C. F. R.

Az új árlejtés január 5-én lesz

A CFR vezérigazgatósága ismét árlejtést irt ki, ezuttal már negyedizben, a vasúti vonalak legsűrűsebb talpfaszükségletének szállítására. Az árlejtést a következő tételekre irták ki:

250.000 darab elsőosztályu normál tölgy-talpfa.

150.000 darab másodosztályu normál tölgy-talpfa.

100.000 darab harmadosztályu normál tölgy-talpfa.

250.000 darab tölgy-talpfa másodrangu vonalak részére.

100.000 darab tölgy-talpfa keskenyvágányu vonalak részére.

500.000 darab prima minőségű bükk normal talpfa.

A régi típusu félgömbölyü talpfákra vonatkozó, vagy más eltérő árura beadott ajánlatokat nem fogják figyelembe venni. A talpfát csak a CFR állomásainak területén lehet átadni és az átrakási költségek a szállítót terhelik. Az átadás határideje a mennyiség felére 1929. április 15., másik felére

pedig június 30., lehetőleg egyenlő havi tételekre felosztva. Az ajánlatokhoz 5 százalékos bányapénz deponálásáról szóló nyugtát kell mellékelni. A garanciát a szerződés aláírása előtt 10 százalékra kell kiegészíteni.

Az ajánlatok benyújtásának határideje január 5, délelőtt 10 óra.

Likvidál a temesvári Ceres keményítőgyár

Temesvári tudósítónk jelenti: A temesvári Ceres keményítőgyár Rt. legutóbb megtartott közgyűlésén elhatározta felszámolását. Likvidátoroknak megválasztották dr. Lucian Georgevici és Teodorovici igazgatót. A likvidálás befejezése után a gyártelep ingatlanával és felszerelésével együtt egy tőkecsoport tulajdonába megy át, amelynek érdekeltiséget vállalt a külföldi tőke is.

Nouă licitație de traverse dela C. F. R.

Direcțiunea căilor ferate române anulând ultima licitație de traverse, a publicat o nouă licitație, care se va ține la 5 Ianuarie, necesitând:

2 0.000 buc. traverse de stejar principale categoria I-a,

150.000 buc. de stejar, categoria II-a

100.000 de stejar categoria III-a.

250.000 buc. de stejar secundare.

100.000 de stejar pentru cale-în-gustă.

50.000 traverse de fag clasa I-a categoria I-a.

După cum rezultă din cifrele de mai sus licitația se va ține pentru jumătatea cantității din licitația anulată.

Condițiile sunt neschițbate. Nu se vor lua, însă în considerare ofertele cari vor cuprinde traverse timp vechi (semirotonde).

Pentru locul de senator al secției industriale a Camerei de Industrie și comerț din Cluj, candididează

D. Ing. C. R. Mircea, directorul general al UGIR-ului a cărui reușită se considera iminentă,

avându-se în vedere interesele industriei noastre pe cari dsa le cunoaște mai bine, decât oricine alții.

A cluji körzeten a szavazó kereskedelmi és iparkamarák ipari szenátor választ-sa folyó hó 19-én zajlik le a cluji primarián. Szenátorjelölt

Ing. C. R. Mircea, az UCIR vezérigazgatója, aki nek a győzelmét biztosra veszik,

miután megválasztása nagy fontossággal bír az ipari életünk-re.

ULTIMA ORĂ

Înlesnirea aprobărilor de devize

Măsurile Băncii Naționale în privința comerțului cu devize, dând rezultatele așteptate, au contribuit în luarea unor noi dispoziții pentru înlesnirea aprobărilor de devize,

Banca Națională a și luat dispozițiile necesare în acest sens.

Ocrotirea proprietății industriale

Uniunea Comerțului de Industrie și Comerț pregătește un nou cadru al proprietății industriale, care să aibă la baza principiile cele mai moderne și practice pentru ocrotirea mărcilor de fabrică și comerț, brevetelor de invențiuni, des nurilor sau modelelor industriale, modelelor de utilitate și numelui comercial, căutând să suprimă concurența nelială.

Noua taxă de export a ouălor

Ministerul de Finanțe a avizat punctele vamale că taxa de export a ouălor se cifrează la 50 bani de bucată pe tot timpul anului.

Evenimentele firmelor

— Dela redacția noastră din Oradea-Mare —

Tribunalul din Oradea-Mare în ultimul timp a înregistrat următoarele firme:

„Gadis“ magazin de dantelărie. Proprietar dna Eugen Reich „Harika“, fabrică de ciorapi. Proprietar Ion Krentlein.

Lichtmann László, magazin de tricoteje și țesături. Proprietari Ernst Lichtmann și Bela Laszló „Metro Goldwyn Film S. A. Procurist Hermann Stein.

Gyémánt et Lakatos, comerțianți de petrol și benzină, Salonta-Mare Proprietari: E. Gyémánt, Ernst Gyémánt Jn'iu și Bela Lakatos.

Restaurantul „Hornar“. Proprietar Eugen Reich și Ludovic Gluch. Klotter, fabrică chimică de vapoare și lack. Proprietari Jacob Farkas și Eugen Feldmesser.

Eforia Spitalelor Civile București

Direcția Pădurilor No. 26589—12 Dec. 1928.

Publicație

Se publică spre cunoștință generală că licitația ce era fixată pentru ziua de 18 Decembrie a. c. relativ la vânzarea spre exploatare a parchetului No. 1, din pădurea Bordeiu-Verde județul Brăila, se va ține la Eforie în București, în ziua de 28 Decembrie a. c. ora 11 dimineața.

Condițiile sunt publicate în „Monitorul Oficial“ No. 277 din 12 Decembrie a. c.

Director C. N. Bosoanca

Sub Director George Dumitrescu

Prelungirea valorilor medii

De oarece întocmirea definitivă a actualului tarif vamal, mai este încă în studiu, Ministerul de Finanțe a hotărât să prelungească pe un nou period de 3 luni, adică până la 31 Martie 1929, valorile medii ale articolelor ce sunt impuse la impozitul pe lux și cifra de afaceri și cari valori expiră la 31 Decembrie.

5-600.000 lei,

esetleg nagyobb összeggel tökélekedtséget vállalnék olyan nagyobb szabásu, biztos alapon nyugvó kereskedelmi, vagy ipari vállalkozásban, ahol mint az adminisztratív, illetve kereskedelmi ügyek vezetője biztos és állandó existenciát vevnénk. Jelige „Rentabilis“.

Desorganizarea dela „Sfatul Negustoresc din Cluj

Impopularitatea conducătorilor reține daparte pe comercianții dela organizația lor profesională — Unii conducători și mențin pozițiile cu mijloace teroristice

„Sfatul Negustoresc” din Cluj. Dumineca trecută și-a avut adunarea generală, care reoglindește foarte caracteristic solidaritatea reprezentanților branșei în Cluj. La adunare din 586 de membri, abia s'au prezentat patruzeci.

Darea de seamă a casierului a fost și mai caracteristică. Dl casier Viorel Fodor, în raportul dsale a evidențiat, că membri nu își prea achită cotizațiile și astfel **achitarea salariilor funcționarilor Sfatului întâmpină enorme dificultăți.**

Sfatul cu 580 de membri, are în casierie numai 124 de lei, și în scopuri de binefacere numai cu mari sforțări a putut acorda 105 lei.

Comercianții mai serioși primind cu mare surprindere raportul, au început să cerceteze că de ce sunt rezervați membri față de Sfatul Negustoresc.

Intre toate combinațiile însă cea a dlui Samoil Sandor pare a fi mai argumentată, specificând, că în ultimul timp

concurența ilioială între comercianți a luat proporții, cari

exclud orice apropiere reciprocă.

In consecință s'au cerut dispoziții pentru curmarea actualei stări de lucruri, restabilindu-se concurența loială admisibilă, care nu periclitează interesele comerțului legal.

Dar mai sunt și alte inconveniențe: organizația s'a complectat cu vânzatori de pe piață, cari — o noare democrației — totuși se deosebesc de comercianții veritabili. Pe de altă parte

clubul nu mai sërvește interesele culturale,

pentru cari a fost înființat, ci a devenit un club de jocuri de cărți.

Comercianții serioși și ambițioși astfel nu mai merg nici spre această instituție, care nici reorganizată nu mai poate să fie, actualii conducători apărându-și pozițiile chiar și cu mijloace teroristice. In astfel de condițiuni nu putem să ne mirăm, dacă se desintere-sează comercianții de Sfatul Negustoresc, ai cărui conducători suportă mai bucuros absența membrilor, decât să-și părăsească demnitățile în interesul „Sfatului Negustoresc”.

Noul regim al devizelor

Dispozițiile noi au provocat noi intervenții — Obiecțiunile camerelor de industrie și comerț

Pentru a se asigura stocul de devize necesar Băncii Naționale, s'au luat noi dispoziții cu privire la comerțul de devize. Nouile dispoziții însă au stârnit oareșcari obiecțiuni, încât Camera de Industrie și Comerț din București s'a văzut nevoită, ca să-și precizeze următoarele obiecțiuni dlui Virgil Madgearu, ministrul Industriei și comerțului și dlui M. Burileanu, guvernatorul Băncii Naționale:

— In numărate rânduri. Camera noastră a fost sesizată de plângeri ale comercianților și industriașilor importatori cu privire la modul cum se dau autorizațiuni de cumpărări de devize de către Oficiul de Control al Devizelor.

— Ca apărători ai clasei ce reprezentăm, am intervenit la acest Oficiu căutând a stabili, de comun acord și cu respectarea dispozițiilor legale, un sistem unitar de natură a împăca interesele particularilor cu necesitățile de priveghere ale operațiunilor de devize.

— In intervențiunea noastră am arătat că Oficiul nu este în drept să facă distincțiuni între plățile de polițe domiciliare și plățile în țară și cele plătitibile în străinătate, sau contur-

lente redeschise, întrucât fiecare din aceste feluri, fie cu declarațiuni vamale, extrase de conturi etc., și atâta vreme cât plata este dovedită, acordarea permisiunii de cumpărare a devizelor nu poate suferi nici o restricțiune.

— Dar mai mult decât atât. Oficiul practică și sistemul de a nu satisface complet cererile comercianților în sensul că le dă autorizațiuni pentru sume mai mici.

— Și contra acestui sistem Camera noastră a protestat, arătând că nu este locul a se face nici o redacțiune.

— Totuși intervențiunile noastre au rămas fără nici o urmare.

— De aceea, având în vedere că Ministerul de Industrie și Comerț, prin continua sa grije pentru apărarea intereselor generale economice, este în măsură să clarifice această chestiune, facem intervențiunea de față, rugându-vă să binevoiți a avea în vedere că, după părerea noastră, neonorarea la timp a datoriiilor comercianților români în străinătate, aduce un rău tot așa de mare creditului și bunului renume al țării, ca și un regim de ușurință în controlul valutei lor.

O nouă convenție între „Union Bank” din Viena și „Reșița”

Presedintele uzinelor „Reșița” a plecat la Viena pentru încheierea noii convenții

Dl Barbu Știrbey, *președintele societății metalurgice „Reșița”, a plecat la Viena împreună cu dnii Ing. Busilă și Oscar Kaufmann pentru a urma tratative în vederea unui nou angajament, care urmează*

să se încheie între „Union Bank” din Viena și „Reșița” din România.

Convenția se crede a fi de mare importanță pentru dezvoltarea uzinelor de fier „Reșița”.

Még mindig válsággal küzd a romániai faipar

A belföldi fapiac helyzete

Az egész európai fapiacón nagy áralakulások történtek. Miután az építkezések a téli szezonra való tekintettel befejeződtek, magától értetődik, hogy épületfában az üzlet a lehető legminimálisabbra csökkent. Meg lehet állapítani azt is, hogy a fagegmunkáló iparban is alig van forgalom. Legfeljebb a jobb árú után van némi érdeklődés. Ugyanez a tünet tapasztalható a belföldi piacon is, ahol a forgalom a szezonárut kivéve aránylag nagyon gyenge.

Multkoriban már megemlékezünk a tárgyalás alatt levő

román-jugoszláv puhafa-kartell egyezményről,

A ratifikálás még mindig nem történt meg. Szakmai körökben azonban bizonyosra veszik a megegyezést, melynek állítólag óriási kihatásai lesznek a román fapiac helyzetére. Eddig ugyanis a közép-európai fapiacokat majdnem kizárólag a magyar áru uralta versenyképesen,

nem kevésbé a jugoszláv fa, mely elzárta Románia elől az összes piacokat.

Ha a kartell létrejön, akkor nem kétséges, hogy a tavaszi kampányban a román-jugoszláv fa fog végre szőhoz jutni, amit az itteni szakmai körök érthető örömmel várnak. Az előjelek igazolják a reménykedéseket, mert csak nemrégén a fogyasztás halatlantul kis mérve ellenére is, az árak jelentékenyen emelkedtek. Sajnos,

Románia nem tud eléggé felkészülni a kilátásban levő kampányra, mert az eddigi kormányok az erdőkitermeléssel kapcsolatban rendkívül szigorú kor-

látozásokat léptettek életbe, melyek most is érvényben vannak

s továbbra is akadályozzák a vágást. Szakmai körökben ma tehát arra gondolnak, hogy célszerű lenne egy országos ankét összehívása abból a célból, hogy a kormányhoz memorandumot terjesszenek fel. Ebben a memorandumban az érdekeltek kifejtenék mindazon okokat, melyek szükségessé teszik, hogy a jelenlegi kormány lehetőleg azonnal szüntesse meg az eddig érvényben lévő rendeleteket s megfelelő módot nyújtson a szakmának a tavaszi hatalmas kampányra való felkészülésre.

Obiectete de artă veche națională prohibite la export

Ministerul de Finanțe a trimis un ordin circular tuturor punctelor vamale din țară, prin care le face cunoscut că orice monede, icoane, și altele cu caracter de artă veche națională ori arhiologică, nu trebuie să iasă din țară.

A Nemzetközi Gépkereskedelmi Rt. mérlege megfelelt a várakozásoknak

A budapesti tőzsdén is bevezetik a vállalat részvényeit

A Nemzetközi Gépkereskedelmi Rt., mely az elmúlt évben alakult meg az Angol Magyar Bank Rt. géposztályából, önálló mérlegét ez évben tette először közzé.

A mérleg szerint 12 százalékos osztalékot fizetnek a törzsrészvények után. Az „A” szériás elsőbbségi részvényekért 7 százalékos, míg a „B” szériás elsőbbségi kötvényekért 7.5 százalékos utalnak ki. A kéteskövetelések dotálására 350 ezer pengőt fordítanak és az ezek után fenmaradó 86 ezer 600 pengőt az 1929-es üzletév számlájára viszik át.

A részvénytársaság ez évi mérlege a várakozásnak mindenben megfelelt. A vállalat forgalma ugy Magyaror-

szágon, mint az utód államokban, ahol a mezőgazdasági és egyéb gépeket főképp saját szervei által hozták forgalomba, több mint 50 százalékkal növekedett.

A cég jelentős forgalmat bonyolított le különösen a Magyar Királyi Állami Vas és Gépgyár mezőgazdasági gépeiből. Miután a beszervezett üzletág állandó forgalmi emelkedése fokozottabb tőkét igényel, az igazgatóság a részvényekkel előzetesen lefolytatott tárgyalások után arra a megállapodásra jutott, hogy a közgyűléstől az elsőbbségi részvénytőkének 100 ezer angol fonttal és a törzsrészvénytőkének 300 ezer pengővel való felemelését kéri később meghatározandó módzatok mellett. Ezzel kapcsolatban felvetődött az a terv, hogy miután a részvénytársaság ebben a formájában is megfelelt a hozzáfűzött várakozásnak, a törzsrészvényeket a budapesti áru- és értéktőzsdére is bevezessék.

Olvassa a

Lemnul-t

Speciális városi és utikabátok, külföldi la. nappaborkabátok, őszi trenchcoatok

Ia. teveszór béléssel.

NEUMANN M.

CLUJ, FÖTÉR 14. FÉRFI-ÉS FIURUHAÁRUHÁZ

Legjobb cipőkrém

a

GLADYS

FONDAT IN ANUL 1812

J. SI C. KIMMEL S. P. A.

TIMISOARA

Instalație proprie pentru fabricarea:
TUICĂ, SLIVOVITZ ȘI COGNAC

Fabrică de licheruri
Fabrică de butoaie

Mare deposit de vinuri și țuică en gros!

„CARMEN”

FABRICA DE GHETE SOCIETATE ANONIMĂ
ORADEA

Ajânja noi luxos, trotteur és gyermekeipő gyártmányait

Adresa telegrafică „CARMENSHOE”

Prima Fabrică de Electricitate Română S. A.
Első Romániai Elektromosgyár Rt.
Cluj-Kolozsvár, III., Strada Călugăriteilor No. 1.
(Apăca-utca, Erzsébet-fürdő.)

Saját gyártmányu szerelési és
magasfeszültségű anyagok. Mű-
szerek: Hartmann & Braun.
Szénkefék: Sächsische Dina-
mobürstenfabrik. Motorok:
Bayerische Motorenwerke

Adr. Telegr.: RELAIS. - Sürgőncim: RELAIS

Industria Textilă
Arădană Soc. A.

Telefon: 7-58.

Cea mai mare fabrică
de Textile din Ardeal

Erdély legnagyobb
textilgyára Arad.

Telefon: 7-58.

Aradi Textilgyár
Részvénytársaság

Ardealul Economic
Erdélyi Közgazdaság

hirdetési árai:

Cimlapon cm²-ként Lei 20'-
Szöveg között cm²-
ként — — Lei 15'-
Többi hirdetési ol-
dalon — — Lei 10'-
Egy garmond sor Lei 80'-

Citiți

„Lemnul”

„VICTORIA”

PRIMA FABRICA ARDELEANĂ DE PASMANTERIE ȘI ȘIRETURI
ELSŐ ERDELYI PASZOMÁNY ÉS ZSINORÁRUGYÁR
Târgu-Mureș—Marosvásárhely

Produce:

șireturi pentru
ghete, trese, șireturi de
lama goufrate, suitașuri și dife-
rite articole de pasmanterie
de prima calitate

Gyárt:

mindennemű
cipőfűzőt, lámaszegőt,
sujtást, tressel borítást és külön-
böző speciális paszományárut
elsőrangú kivitelben

:: ! Telegram: Pasmanterla Victoria ! ::

Kolozsvári Takarékpénzt.
és Hitelbank Részvénytárs.

Cluj, Piața Unirii (Mátyás király-tér) 7.

Fiókjai: Décs, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár,
Marosvásárhely és Nagyváradon. — ::

Saját tőkéi 85 millió lej

Minden bankügy-
letet legelő-
nyösebben
végez.

Áruraktárai
a vasut
mellett

Engedélyezett
devizahely.

Betéteket
elfogad

Affiliált intézetek:
Torda-Aranyos vármegyei
Takarékpénztár Rt. Tordán
Alsófehérvármegyei Gaz-
dasági Bank és Takarékpénztár Rt. Nagyenyed, Udvarhely-
megyei Takarékpénztár Rt.
Székelyudvarhelyen és
Sz.-Keresztúron, Szászré-
gényi Takarékpénztár Rt.
Rt. Szászrégenben és Nép-
bank Rt. Biharyszék Szamosújvár,
vagy Hitelbank Rt. Szamosújvár.

„Ardealul Economic—Erdélyi Közgazdaság”

Organ al Industriei, Comerțului și Finanței din Ardeal și Banat. —: Erdély és Bánát ipari, kereskedelmi és pénzügyi szaklapja
Redacția și Administrația: — Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Cluj, Strada Minerva No. 7. :: Telefon: 4-44.

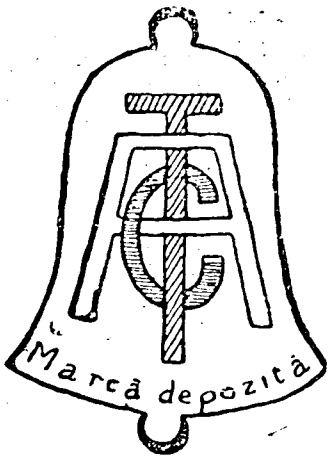
Director și răspunzător:
Igazgató és felelős szerk.: } TRAIAN CHIRILĂ

Abonamente — Előfizetési árak:

tará pe un an . . . { Pentru particulari, comercianți și industriali 1000 lei
Pentru bănci și instituțiuni financiare . . . 2000 lei
Belföldön egész évre { Magánosoknak, kereskedők és gyárosoknak 1000 lei
Bankoknak és pénzintézeteknek . . . 2000 lei
Pentru străinătate }
Külföldre . . . } 1500 lei.

Jumătate an { 600 lei
1200 lei
Féleure . . . { 600 lei
1200 lei

Anunțuri — Hirdetések:
Pagina I. a. cm² } 20 lei
Cimlapon I. oldalon cm²-ként . . . }
In text } 15 lei
Szövegoldal }
Un sir garmond } 80 lei
Egy garmond sor }

Cu această marcă este prevăzută fiecare obiect de argint și lux fabricat în fabrică

„TACĂMUL” din CLUJ.

Finetă de 800!

Fabricațiile se pot procura în prăvăliile de bijuterii mai bune. Numai pentru revanzători. „Tacămul” fabrică de argintării. Cluj. Str. N. Iorga No. 11/A. — Telefon: 4-82. Adresa telegrafică: „Tacămul”.

Olvassa a

Keleti Újság-ot

CASA NOASTRĂ

SOCIETATE ANONIMA PENTRU BANCA, COMERȚ ȘI INDUSTRIE

Capital și rezerve
Lei 70.000.000

Sediul Social: Satu-Mare

Sucursale:

BAIA-MARE, CAREI, SIGHET și VALEA LUI MIHAI.

Afiliațiuni:

„UNIO”, Fabrica de vagoane S. A. SATU-MARE.
Soc. Anonimă Pentru Importul de Fierărie, Satu-Mare.

Meghívó!

Magán- vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával

Budapesten

a legkellemebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben lévő

Grand Hotel PARK Nagyszállóda

BUDAPEST, VIII., Baross-tér 10. szám, mert

20% engedményt kap

mint ezen lap előfizetője olcsó szoba árainkból,

10% engedményt kap

olcsó éttermi árainkból. (Kitünő házi konyha).

5 pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról.

Nálunk otthon érzi magát!

Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan családi jelleg.

Saját érdeke,

ezen előnyök folytán, hogy okvetlenül nálunk szálljon meg. Előzetes szobamegrendelés ajánlatos!

Industria Sârmei S.A. Cluj

UZINELE: CÂMPIA TURZII

Adresa telegrafică: „FERRUM” Cluj.

Telefon: 440, 347.

Sârmă lamina ă, fier de beton, cue de tot felul, sârmă arsă, sârmă arămită, sârmă ghimpată, sârmă de oțel, incuietoare de saci, arcuri de mobile, agrape, sârmă zincată (galvanizată).

Hengerhuzal, betonvas, tuskeshuzal, acélhuzal, vashuzal, rezezt, vashuzal horganyzott, szög minden méretben, zsákkötöző drótok, irodakapcsok, butorrugó, vashuzal, fényes, lágyított.

Walzdraht, Betoneisen, Drahtstifte jeder Art, Drahtgeglüht blank, verkupfert, verzinkt, Stahldraht, Stacheldraht, Möbelfedern, Werdernadeln, Sackverschlüsse.

Banca „TRANSSYLVANIA” Bank

Soc. Anonimă. Bank Rt. Aktiengesellschaft.

Centrala — Központ — Zentrale
CLUJ—KOLOZSVÁR.

Alapított: 1872-ben. Alaptőke: 22 millió lei.

Sucursale—Fiókkintézetek: Alba-Iulia—Gyulafehérvár, Ditrău—Ditrő, Gheorgheni—Gyergyószentmiklós, Mercuria-Ciuc—Csikszereada, Sănmartin-Ciuc—Csikszentmárton, Târgul-Secuesc—Kézdivásárhely, Turda—Torda, Uioara—Marosujvár. —: **Expozituri—Kirendeltségek:** Câmpia-Turzii—Aranyosgyéres, Ozun—Uzon, Toplița—România—Maroshévíz.

Elfogad: BETÉTEKET. Leszámitol: VÁLTÓKAT

Átutalásokat és meghitelezéseket az ország bármely piacára gyorsan teljesít!

Vezérképviselőjét bírja a „Gazdák” Általános Biztosító Részvénytárs.-nak

Telegram: TRANSSYLVANIABANK

Mezőgazdasági Bank

és Takarékpénztár Rt.

Cluj—Kolozsvar, Piața Unirii No. 9.

Fiókkintézet: Dej-Dés, Jibou-Zsibó, Beclean-Bethlen

Saját tőkéi 36 millió lej

36

Minden bankügyletet legelőnyösebben véggez. — Engedélyezett devizahely. — Átutalás a bel- és külföld bármely piacára.